

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КНИГОВИДАННЯ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ В УКРАЇНІ

Вороніна Регіна Валеріївна

бібліотекар 2 категорії,
Наукова бібліотека,
Харківський національний медичний
університет,
Україна, м. Харків
e-mail: reginavalerievna25@ukr.net

***Анотація.** Висвітлено напрями законодавчої бази з питань виготовлення дитячої літератури в Україні. Проаналізовано спеціалізовані нормативно-правові документи, які регламентують книговидання поліграфічної продукції для дітей та підлітків.*

***Ключові слова:** нормативно-правове забезпечення книговидання, книговидання в Україні, книговидання дитячої літератури.*

Дитяча література є одним із особливих засобів передачі інформації, а тому вона має бути виготовлена належним чином, а це значить, що інформація, яку містить друковане видання, повинна відповідати дійсності і містити педагогічно-виховний зміст. Саме при виготовленні подібної літератури виникають складнощі з оформлення та відтворення видання, а отже видавництва мусять враховувати особливість читацької аудиторії, максимально дотримуватися стандартів для того, щоб створити якісний поліграфічний продукт для дітей, який буде зрозумілим і допомагатиме пізнавати реальну дійсність.

При поліграфічному оформленні дитячої книги застосовують нормативні та законодавчі документи, які є загальними для всіх видань, а також ті, що стосуються окремих видів та типів дитячого видання. У першу чергу, це низка законів України, які сприяють розвитку, вихованню та соціалізації дитини, а також безпосередньо стосуються громадян України і

надання їм високоякісного інформаційного контенту, до якого також входять і книжкові видання, що сприяє та збагачує їх культурно-інформаційну свідомість. Мова йде про такі закони України: «Про охорону дитинства», «Про культуру», «Про підтримку книговидавничої справи в Україні», «Про видавничу справу», «Про бібліотеки та бібліотечну справу», «Про авторське право та суміжні права» тощо. Наступним напрямом підтримки книговидавничої діяльності та забезпечення виготовлення якісного поліграфічного продукції не тільки для дітей та підлітків, а й взагалі для всіх вікових категорій громадян України є належне використання в процесі виготовлення книги таких нормативних документів, як: ДСТУ 29.5-2001 «Видання книжкові. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги», ДСТУ 29.4-2001 «Обкладинки та палітурки. Типи», ДСТУ 3017-95 «Видання. Основні види. Терміни та визначення» та ДСТУ 3772-98 «Оригінали для поліграфічного відтворення. Загальні технічні вимоги». Вони стосуються як поліграфічного етапу виготовлення цілого видання, так і його окремих частин, детально розписуючи усі потрібні процеси та умови. Важливим для забезпечення книговидання дитячої літератури є те, що в Україні діє декілька нормативних документів, які безпосередньо стосуються вимог до видання дитячих книг у цілому і регламентують створення дитячого видання, основні терміни та вимоги до кожної з вікових груп читачів. Основними є: СОУ 18.1-02477019-11:2014 «Поліграфія. Видання для дітей. Загальні технічні вимоги», СОУ 18.1-02477019-07:2015 «Підручники і навчальні посібники для загальноосвітніх шкіл та інших типів середніх навчальних закладів. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги» та ДсанПін 5.5.6-138-2007 «Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей». Ці нормативні документи створені спеціально для виготовлення дитячих видань та розкривають особливості та вимоги до кожної з визначених вікових груп користувачів, спираючись на психологічні особливості дитини відповідного віку. Отже, на території України діють лише 3 нормативно-правових документа, які чітко вказують на правила виготовлення дитячої літератури,

що є недостатнім для охоплення усього процесу книговидання такого специфічного виду літератури.

Таким чином, законодавча база України у сфері книговидання містить ряд нормативно-правих документів, які становлять основу і слугують орієнтиром при виготовленні саме дитячої літератури. Однак їх невелика кількість та вузька направленість не дають змогу стверджувати, що вони регламентують усю сферу книговидавничої діяльності у питаннях, які пов'язані з підготовкою та виготовлення книги для дітей та підлітків, так як із кожним роком, нажаль, ми спостерігаємо збільшення прикладів неправильного оформлення деяких книжкових елементів, а подекуди й майже всього видання. Тому актуальним залишається розробка комплексного законодавчого документа, який регламентував би створення якісного видання для дитини та підлітка, звертаючи увагу на змістове наповнення, а не тільки на поліграфічне оформлення книги.

Список використаної літератури

1. Індутна К. І. Розвиток книговидавничої справи в Україні / К. І. Індутна // Економіка і прогнозування. – 2010. – № 2. – С. 145–154.

2. Огар Е. І. Сучасне дитяче книговидання: «хвороби» росту / Е. І. Огар // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Филология. Социальные коммуникации. – Симферополь, 2008. – Т. 21, № 1. – С. 404–408.

Аннотация. Освещены направления законодательной базы по вопросам изготовления детской литературы в Украине. Проанализированы специализированные нормативно-правовые документы, регламентирующие книгоиздания полиграфической продукции для детей и подростков.

Ключевые слова: нормативно-правовое обеспечение книгоиздания, книгоиздания в Украине, книгоиздания детской литературы.

Summary. Directions for the legislative framework regarding the manufacture of children's literature in Ukraine. Analyzed specialized legal

documents regulating the publishing and printing products for children and teenagers.

Keywords: *regulatory support book publishing, book publishing in Ukraine, publishing children's literature.*